

ISO 14001

Zarządzanie środowiskowe

MOTYWACJA I KORZYŚCI

Na całym świecie istnieje ponad 440 000 organizacji certyfikowanych zgodnie z ISO 14001 i ich liczba rośnie. W Austrii ilość certyfikatów ISO 14001 wynosi ponad 2200.

Generalnie ISO 14001 jest również zgodne ze strukturą wysokiego poziomu (HLS – High Level Structure), podobnie jak ISO 9001.

Ważne tematy tych Rewizji są już określone przez odpowiednie wymagania: Nowe priorytety w związku z tematami myślenia opartego na ryzyku, przywództwo, uwzględnienie kontekstu organizacji, skupienie się na kompetencjach i ujednoczenie terminu udokumentowanych informacji są tematami określonymi przez tę wspólną strukturę i odpowiednie kluczowe treści.

HLS wspiera integrację określonych wymagań w Zintegrowanym Systemie Zarządzania.

CELE

- Ochrona środowiska poprzez eliminację lub ograniczenie szkodliwych oddziaływań
- Redukcja możliwych negatywnych skutków dla organizacji
- Wsparcie organizacji w wypełnianiu wiążących zobowiązań
- Poprawa efektywności środowiskowej
- Kontrolowanie lub wywieranie wpływu na sposób projektowania, wytwarzania, dystrybucji, konsumpcji lub usuwania produktów i usług przez organizację
- Osiągnięcie ewentualnych korzyści finansowych i operacyjnych w celu wzmocnienia pozycji rynkowej
- Przekazywanie informacji o środowisku właściwym i zainteresowanym stronom w celu promowania zaufania

STRUKTURA

1. Zakres	6. Planowanie
2. Odniesienia normatywne	7. Wsparcie
3. Terminy i definicje	8. Działanie
4. Kontekst organizacji	9. Ocena wyników
5. Przywództwo	10. Doskonalenie

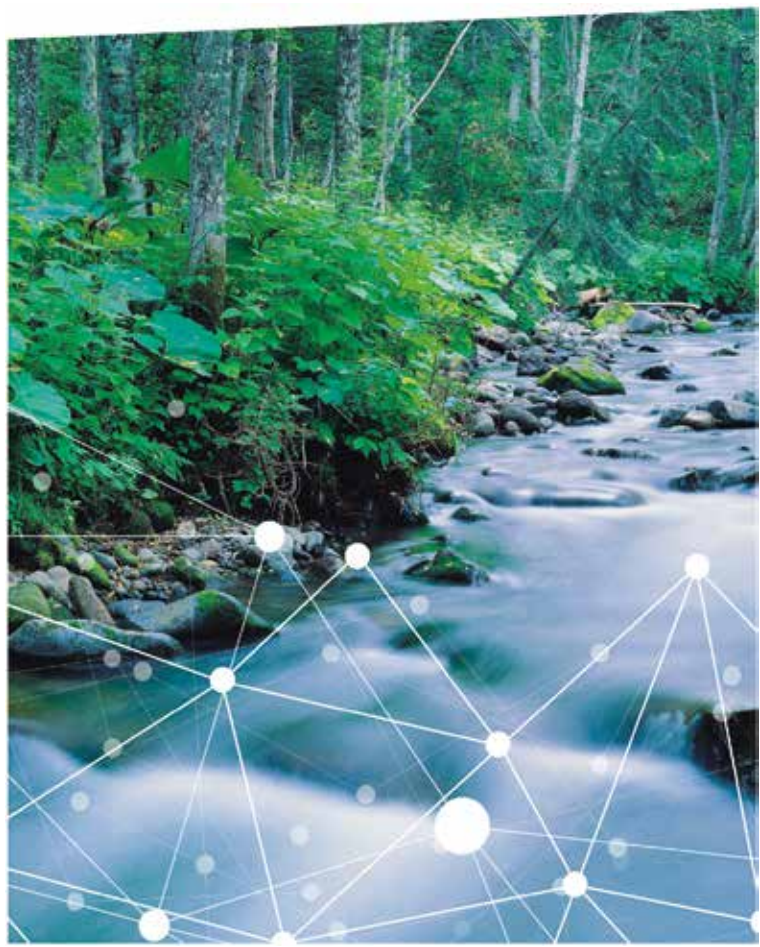
NAJWAŻNIEJSZE WYMAGANIA

Klauzula 4 – Kontekst

Wymóg analizy kontekstu organizacji ma na celu lepsze zrozumienie koncepcyjne własnej organizacji i pełniejsze, m.in. pod kątem zainteresowanych stron wewnętrznych i zewnętrznych, ich potrzeb i oczekiwań oraz ewentualnych czynników wpływających. Kontekst oznacza również, że należy wziąć pod uwagę stan środowiska. Warunek ten wpływa na organizację, podczas gdy organizacja wpływa na stan środowiska ze względu na działania, produkty i usługi organizacji.

Klauzula 5 – Przywództwo

Najwyższe kierownictwo musi jeszcze bardziej wykazać się przywództwem. Oznacza to, że aspekty środowiskowe muszą być zintegrowane z procesami biznesowymi, planowaniem strategicznym i podejmowaniem decyzji. Najwyższe kierownictwo otrzymuje bardziej znaczącą rolę, nie tylko dlatego, że ma działać jako wzór do naśladowania (aktywna rola lidera), ale także dlatego, że klasyczny Przedstawiciel ds. Środowiska nie jest już wymagany.

W praktyce jednak osoba ta nadal będzie zajmować miejsce w strukturze, aby sprostać wszechstronnym i zróżnicowanym wymaganiom technicznym, prawnym, normatywnym i ekologicznym na co dzień.

Klauzula 6 – Planowanie

Ze względu na Strukturę Wysokiego Poziomu podejście oparte na ryzyku można znaleźć w ISO 14001. Podejście to obejmuje określenie ryzyka i szans z perspektywy analizy kontekstu, aspektów środowiskowych i oddziaływań, wymogów prawnych oraz gotowości i reagowania na sytuacje awaryjne. Z tego mogą wynikać szanse i zagrożenia. Odpowiednie działania będą musiały zostać zaplanowane, wdrożone i poddane przeglądowi pod kątem ich skuteczności. Organizacja będzie musiała określić środowiskowe aspekty działalności, produktów i usług organizacji, które organizacja może kontrolować i na które może wpływać. W oparciu o kryteria, które zostaną ustalone, należy zidentyfikować powiązane oddziaływania na środowisko. Termin „wymagania prawne” staje się „obowiązkiem w zakresie zgodności”. Oznacza to zgodność z wymogami prawnymi, dodatkowymi warunkami oraz dobrowolne samozaangażowanie. Tutaj zasadniczo zmieniło się sformułowanie.

Klauzula 7 – Wsparcie

Świadomość i kompetencje są odrębnymi podrozdziałami w Klauzuli 7. Oznacza to, że są uaktualnione w porównaniu do poprzednich wersji. Ważniejsza staje się komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna. W komunikacji wewnętrznej jest ściśle powiązanie z kontekstem wewnętrznym. Analogicznie komunikacja zewnętrzna jest ściśle powiązana z kontekstem zewnętrznym. Komunikacja zewnętrzna jest wymagana w celu zwiększenia zaufania poprzez dialog na temat efektywności środowiskowej z zewnętrznymi grupami docelowymi. W Klauzuli 7 określono również wymagania dotyczące udokumentowanych informacji.

Klauzula 8 – Działanie

Klauzula 8 poświęcona jest głównie planowaniu i kontroli operacyjnej, przede wszystkim kontroli procesów, w tym procesów zleczanych na zewnątrz. Wymóg dotyczący perspektywy cyklu życia produktów i usług wyznacza ścieżkę jako nowe wymaganie w całym Standardzie i jest obszernie opisane w Rozdziale 8.1. Prawdą jest, że nie jest wymagana szczegółowa analiza cyklu życia w rozumieniu ISO 14044. Niemniej jednak wszystkie etapy życia będą musiały być brane pod uwagę, a organizacje są zobowiązane do sprawdzenia, w jakim stopniu mogą je kontrolować i wpływać na nie. W 8.2, „Gotowość i reagowanie na sytuacje awaryjne”, Rozdział 8 określa również wymagania związane z gotowością i reagowaniem na sytuacje awaryjne.

Klauzula 9 – Ocena wyników

Należy poprawić efektywność środowiskową. Zasadniczo termin nie jest nowy. Efektywność środowiskowa to wymierny wynik zarządzania aspektami środowiskowymi w organizacji. W Rewizji wskaźniki odgrywają teraz rolę. Wkład w ocenę wyników obejmuje również przegląd zgodności z zobowiązaniami dotyczącymi zgodności, audit wewnętrzny oraz przegląd zarządzania. Tym samym krąg ponownie się zamyka w przypadku najwyższego kierownictwa.

AKREDYTACJA

Zgodnie z Federalnym Dziennikiem Ustaw, 182 Rozporządzeniem, które zostało opublikowane w dniu 4 maja 2006 r., Quality Austria – Trainings, Zertifizierungs und Begutachtungs GmbH posiada akredytację do certyfikowania organizacji zgodnie z ISO 14001.

INNE POWIĄZANE STANDARDY

EMAS, ISO 50001, ISO 9001, ISO 45001, SCC, Raporty zrównoważonego rozwoju

Claudia Bienioszek
Kierownik Customer
Service Center
claudia.bienioszek@qualityaustria.com.pl